

**RAAMOVEREENKOMST
SAMENWERKINGSVERBAND ZOEKLICHT
TER BESTRIJDING VAN WOONGERELATEERDE FRAUDE
2005-2006**

De Dienst Wonen Amsterdam, vertegenwoordigd door de heer M. Egmond,
de Dienst Persoonsgegevens vertegenwoordigd door de heer R. Hoff,
de Sociale Dienst Amsterdam, vertegenwoordigd door de heer P. van der Vliet,
de Makelaarsvereniging Amsterdam, vertegenwoordigd door mevrouw D. van den Elsaker,
de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties, vertegenwoordigd door de heer H. van Harten en
de Vereniging Vastgoed Belang, vertegenwoordigd door de heer B.H.M. Bos,
gezamenlijk genaamd 'Samenwerkingsverband Zoeklicht',

komen het navolgende overeen:

1. Inleiding en overwegingen

- 1.1. Preventie en bestrijding van fraudevormen gerelateerd aan het woonadres zijn essentieel voor het vertrouwen van publiek in het lokale bestuur. Het gaat hier immers om schaarse en kostbare voorzieningen, zoals huurwoningen uit de kernvoorraad en uitkeringen. Daarvoor gelden regels die moeten zorgen voor een eerlijk en met het doel van de voorziening overeenstemmend gebruik. Een kwalitatief hoogwaardige en effectieve handhaving is een noodzakelijk sluitstuk voor het draagvlak onder burgers om, als belastingbetaler, financieel bij te dragen aan die voorzieningen en om zich, als gebruiker, te houden aan de regels.
- 1.2. In de periode 1997-2000 hebben publieke en private Amsterdamse organisaties met een verantwoordelijkheid voor handhaving van woongerelateerde wet- en regelgeving de krachten gebundeld in Zoeklicht. Met buurtgerichte projecten werd woninggerelateerde fraude bij sociale huurwoningen tegengegaan. In de loop van de periode van de eerste Raamovereenkomst is de aandacht verbreed naar goedkope huurwoningen in de particuliere sector. Ook de particuliere beheerders en verhuurders zijn in het kader daarvan betrokken bij de samenwerking.
Maar ook dan blijft investering in goede handhaving op dit gebied wenselijk. Om verschillende redenen is die wenselijkheid alleen maar toegenomen: zo is de stagnatie op de woningmarkt verscherpt en is het tegengaan van uitkeringsfraude als aandachtspunt van beleid vergroot. Ook verhuurders, zowel de sociale als particuliere, geven in toenemende mate aan, preventief en handhavend tegen onrechtmatigheden op te willen treden. Zoals de minister van VROM bij verschillende gelegenheden heeft aangegeven, is het wenselijk om samenwerking te zoeken en publieke en private aanpak op elkaar af te stemmen.
- 1.3. Na afloop van de eerste Raamovereenkomst heeft in 2001 in feite een evaluatie van Zoeklicht plaatsgevonden. De partners hebben in die evaluatie geconcludeerd dat de Zoeklichtformule zijn waarde bewezen heeft en dat een nieuwe samenwerkingsperiode wenselijk is. Tegelijkertijd is een heroriëntatie gestart aangaande inhoud van de projecten en invulling van die samenwerking. Deze punten zijn aan de orde gekomen in een door de Begeleidingsgroep Zoeklicht gehouden expertmeeting in oktober 2001. In die meeting zijn door de partners conclusies getrokken over vereisten voor de toekomst, die breed werden gedragen en ondersteund door diverse deskundigen. Dit resulteerde in een tweede Raamovereenkomst 2002-2004.

- 1.4. In 2005 kan door de vorming van een Bureau Zoeklicht vastgesteld worden dat het gezamenlijke aanpakken van fraude in projecten, via meldingen & signalen en via het op orde brengen van bestanden noodzakelijk blijft en ook vruchten afwerpt.

Deze inleiding en overwegingen resulteren in onderhavige derde Raamovereenkomst 2005-2006 met daarin het werkprogramma waaraan de partners zich verbinden.

2. Basis van de samenwerking

2.1. Partijen, de vaste partners in het samenwerkingsverband Zoeklicht

De Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties, de Makelaarsvereniging Amsterdam, de Vereniging Vastgoed Belang en de Sociale Dienst Amsterdam, de Dienst Persoonsgegevens Amsterdam, de Dienst Wonen Amsterdam zijn vaste partijen in de samenwerking.

Per project kunnen andere organisaties deel uitmaken van de samenwerking als dat bevorderlijk is voor de aanpak van woninggerelateerde fraude (zie verder onder 4).

2.2. Grondslag van de samenwerking

De partijen willen actief en gezamenlijk de diverse vormen van woninggerelateerde fraude voorkomen, inzichtelijk maken en bestrijden door bundeling van inzichten, gegevens, informatie, ervaring, capaciteit en bevoegdheden zoals die binnen hun organisaties aanwezig zijn. Zij stellen zich afzonderlijk tot doel de realisering van een optimale wisselwerking tussen de samenwerkingspraktijk en de handhavingstaak van de afzonderlijke organisaties. Dit betekent dat de inzichten die in de gezamenlijke projecten verkregen worden, gebruikt zullen worden om de kwaliteit van de uitvoering van afzonderlijke organisaties te verbeteren en andersom.

Een belangrijke randvoorwaarde bij uitwisseling van gegevens is dat op de persoonlijke levenssfeer van de burgers geen onrechtmatige inbreuk wordt gemaakt. Voor zover de Wet Bescherming Persoonsgegevens en privacyreglementen hier niet in voorzien, zullen aanvullende reglementen worden opgesteld, dan wel zullen de bestaande reglementen worden aangepast aan recente wetgeving.

2.3. Doelstellingen in de samenwerking:

De samenwerking richt zich op de volgende punten:

- 2.3.1. Preventie door verschillende vormen van gedragsbeïnvloeding van burgers, onder andere door gerichte informatie, publiciteit en campagnes. De preventieve werking van activiteiten als het tegengaan van woongerelateerde fraude door burgers/bewoners wordt onderzocht en versterkt. De preventie vormt als het ware de rode draad voor alle activiteiten.
- 2.3.2. Het beëindigen van onrechtmatige bewoning in de huisvestingsvergunningplichtige voorraad, contractbreuk ten aanzien van huurovereenkomsten, misbruik van uitkering gerelateerd aan het woonadres, misbruik van voorzieningen en/of subsidies mede door onjuiste informatieverschaffing aan de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens en oneigenlijk gebruik van woonruimte. Resultaat is een nieuwe, fraudeloze situatie.
- 2.3.3. Naast handhaving van vigerende wet- en regelgeving (lineair), bijdragen aan de kwaliteit van integrale beheersing van woninggerelateerde fraude (netwerk). Een relatie leggen tussen activiteiten in het samenwerkingsverband Zoeklicht en de verbonden afzonderlijke organisaties, met als doel om het geheel aan handhavingsactiviteiten te verbeteren en om te laten zien dat fraude hoe dan ook wordt aangepakt.
- 2.3.4. Naast beëindigen van overtredingen laten plaatsvinden van repressie door bestraffen van overtredingen middels 'plukken' of beboeten.
- 2.3.5. Kwantitatief: per project en periodiek zichtbaar maken van onderzoeksactiviteiten en resultaten van het samenwerkingsverband Zoeklicht.

2.3.6. Kwalitatief: het onderzoeken van buurten, fenomenen, trends of thema's op het gebied van woongerelateerde fraude. Hiermee wordt inzicht verkregen in de werking van beleid, wet- en regelgeving, uitvoering van de handhaving, kwaliteit van bestanden, lokale omstandigheden, overtrederprofielen, risico's en fraudepatronen. Op basis hiervan zullen aanbevelingen op deze terreinen worden geformuleerd.

Partijen hebben eerder al vastgesteld, dat woongerelateerde fraude zich op verschillende manieren kan manifesteren, niet alleen door frauduleus gedrag van burgers/bewoners, maar ook door onwetendheid of door nodeloos fraudegevoelige en gecompliceerde regelgeving.

2.4. *Samenwerkingsovereenkomsten/convenanten*

Voor de (deel)projecten via het samenwerkingsverband Zoeklicht worden tussen alle deelnemers convenanten afgesloten, waarvan de inhoud niet mag strijden met deze raamovereenkomst. De convenanten regelen tenminste de rechten en verplichtingen van betrokken (vaste en incidentele) partijen en de wijze waarop in het project persoonsgegevens worden geregistreerd, bewerkt en beheerd. Voor buurt- en themagerichte projecten worden binnen de begeleidingsgroep aparte afspraken gemaakt. Voor te starten onderzoek kan eventueel worden samengewerkt met universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstellingen.

3. *Werkprogramma 2005-2006*

Het werkprogramma bestaat uit de onderdelen:

3.1. *Versterking preventieve werking*

3.1.1. In de periode waarin de Raamovereenkomst geldig is, wordt een nieuw Werkplan Communicatie 2005-2006 ten uitvoer gebracht. Dit plan bevat diverse voorlichtingsactiviteiten om daarmee de preventieve werking van Zoeklicht bij onder meer huurders te vergroten.

3.1.2. In het verlengde daarvan zal Zoeklicht meldingen van publiek en signalen van professionals actiever aannemen en analyseren. Meldingen en signalen komen persoonlijk, per telefoon of digitaal binnen bij de Dienst Wonen. Bureau Zoeklicht maakt op dit punt de nodige afspraken.

3.1.3. Ten derde worden de activiteiten via Zoeklicht gebruikt om diverse bestanden te actualiseren. Met een goede database kan een betere aanpak volgen.

3.1.4. Als laatste gelden de projecten: buurt- en themagericht, minimaal vijf stuks per jaar. Er zal worden gewerkt met projectplannen, de probleemstelling in de projecten zal meer beleidsmatig zijn georiënteerd dan voorheen. Het vaststellen van volgorde van verzoeken en projectplannen gebeurt in de Begeleidingsgroep (zie onder 5).

Periodiek wordt onderzocht welk soort preventie tot welke effecten leidt.

3.2. *Buurtgerichte projecten*

De gestandaardiseerde, routinematige aanpak van buurtgerichte projecten zal niet meer strikt worden toegepast. Dit echter met gebruik van opgedane kennis en ervaring. Voor buurtgerichte projecten zal in keuze van gebieden, partners, aanpak, analyse en verslaglegging gezocht worden naar flexibele koppeling van onderzoeksmethodiek aan beleidsmatige vragen en waarden voor de uitvoering. Dit betekent dat aandachtspunten van beleid kunnen terugkomen in een buurtproject. Voorts betekent dit dat bevindingen uit een buurtproject zullen worden vertaald naar inzichten die bruikbaar zijn voor opstellen van regelgeving en beleid en voor de uitvoeringspraktijk van elk der partners.

3.3. Themagerichte projecten

Gebiedsonafhankelijke, themagerichte samenwerkingsprojecten op het gebied van handhaving kunnen via Zoeklicht worden gestart. Een project start met een plan van aanpak of een projectplan, waarin probleemstelling en direct belanghebbende vaste of incidentele partners duidelijk omschreven staat. Er kan onderzoek naar fenomenen, trends of thema's uitgevoerd worden, die beogen steeds bepaalde verschijnselen te onderzoeken. Zowel onderwerpen, doelstellingen als randvoorwaarden worden helder in beeld gebracht in het plan van aanpak. In de tweede helft van 2005 gaat het derde themagerichte onderzoek starten. Op basis van de ervaringen met de eerste drie projecten wordt besloten over een vierde trendonderzoek in de periode van deze Raamovereenkomst.

4. Inspanningen en verplichtingen van partijen

De vaste partners dragen in voorkomende gevallen naar vermogen en naar evenredigheid bij. De ondertekenaars van deze raamovereenkomst zetten zich in om gedurende de looptijd van deze raamovereenkomst voldoende personele capaciteit en middelen in te zetten om de projecten optimaal te doen verlopen.

4.1. De inzet van mensen en middelen heeft betrekking op:

- 4.1.1. Financiering van communicatie, publiciteit en ondersteunend onderzoek.
- 4.1.2. Administratieve, inhoudelijke en projectmatige voorbereiding van deelprojecten, waaronder het op tijd leveren van informatie uit de nodige organisatiebestanden.
- 4.1.3. Het actief bijdragen aan het afleggen van huisbezoeken aan woningen waar de betreffende organisatie een relatie mee heeft.
- 4.1.4. Het op de afgesproken tijdstippen rapporteren over de bevindingen en resultaten van huisbezoeken en vervolgacties.
- 4.1.5. Gevonden administratieve discrepanties en bestandsproblemen corrigeren.
- 4.1.6. Daadwerkelijk optreden tegen geconstateerde overtredingen en het inhoudelijk afronden van de zaakdossiers.

4.2. Financiële verdeelsleutel communicatiebudget

De gemeenschappelijke uitgaven voor communicatieactiviteiten worden van tevoren in een begroting vastgelegd. Deze kosten worden volgens afgesproken verdeelsleutel verdeeld onder de vaste partners. De verdeelsleutel voor kosten is:

o Dienst Wonen	25 %
o Dienst Persoonsgegevens	12.5 %
o Sociale Dienst Amsterdam	12.5 %
o Federatie (AFWC)	38 %
o Makelaarsvereniging (MVA)	9 %
o Vastgoedbelang	3 %

4.3. Inbreng van derden

Er wordt naar gestreefd om voor betreffende projecten een convenant of samenwerkingsovereenkomst met betrokken incidentele professionals af te sluiten.

- 4.3.1. Indien het voor de preventie van woongerelateerde fraude wenselijk is om met andere dan de hierboven genoemde partners samen te werken, dan zal dit worden voorgelegd aan Bureau Zoeklicht en indien nodig de Begeleidingsgroep Zoeklicht, alvorens deze nieuwe organisaties worden betrokken bij de uitvoering van een deelproject.
- 4.3.2. Naast vertegenwoordigers van de vaste partners zullen per project in ieder geval vertegenwoordigers van de Regiopolitie Amsterdam/Amstelland en het betreffende stadsdeel worden uitgenodigd om op projectbasis te participeren in Zoeklicht.

5. Structuur van Zoeklicht

- 5.1. De ondertekenaars van deze raamovereenkomst wijzen elk een afgevaardigde aan die namens de organisatie zitting heeft in de Stuurgroep Zoeklicht. Voorop staat het recht van elke partij om zelf zijn of haar afgevaardigde te benoemen, maar partijen vinden het wenselijk om uit te spreken dat vertegenwoordiging op directieniveau plaatsvindt. Besluiten worden bij unanimitie genomen.
- 5.2. De Stuurgroep Zoeklicht zal tenminste tweemaal per jaar bijeenkomen en voorts zoveel als nodig is. Naast de inhoudelijke en strategische sturing zullen de inzet van middelen en de projectplanning onderwerp van gesprek zijn. De projectresultaten zullen worden gebruikt voor beleid en operationele sturing van de reguliere (programmatische) handhavingpraktijk van de afzonderlijke organisaties.
- 5.3. De Stuurgroep benoemt een voorzitter uit zijn midden. De Stuurgroep zal inhoudelijk en technisch worden ondersteund door Bureau Zoeklicht. Bureau Zoeklicht heeft de rol van proceseigenaar en afdeling Vergunningen & Handhaving van de Dienst Wonen heeft de rol van programmatisch handhaver huisvestingsvergunning.
- 5.4. Bureau Zoeklicht bestaat naast het hoofd uit een aantal projectleiders, uit algemene & specifieke bureaumedewerkers en uit enkele buitendienstinspecteurs. Voldoende beleids capaciteit wordt verzekerd middels de Begeleidingsgroep Zoeklicht.
- 5.5. De Begeleidingsgroep Zoeklicht biedt algemene beleidsmatige ondersteuning en begeleidt de projecten van begin tot eind, dat wil zeggen van verzoeken en probleemstellingen tot verslaglegging van project-, één- en meerjaren-evaluaties.
- 5.6. Verslaglegging moet resultaatgericht zijn, dat wil zeggen gericht op het oplossen van afzonderlijke zaakdossiers, het leveren van inzichten voor beleid en handvatten voor verbetering van de uitvoeringspraktijk.
- 5.7. Desgewenst kunnen hiernaast voor andersoortige projecten op ad hoc basis werkgroepen worden gevormd, met zowel deelnemers van de participerende organisaties als personen of organisaties die daarvoor uitgenodigd worden.

6. Slotbepaling

Deze raamovereenkomst ter bestrijding van woongerelateerde fraude wordt aangegaan voor de jaren 2005-2006. Medio 2006 wordt nagegaan of verlenging van deze overeenkomst wenselijk is. Geschillen tussen partijen worden in onderling overleg op verzoek van de meest gereede partij besproken in de Stuurgroep Zoeklicht.

Amsterdam, 30 juni 2005

M. Egmond

R. Hoff

P. van der Vliet

D. van den Elsaker

H. van Harten

B.H.M. Bos